

Profesorské jmenovací řízení ve studijním oboru „Filmové umění a multimédia“ se specializací na „Kameramanskou tvorbu a fotografii“

Oponentské hodnocení vypracované prof. MgA. Markem Jíchou

Doc. Mgr.Art. Ivan Finta, ArtD., kandidát na titul profesora, má podle dokladového spisu ke jmenovacímu řízení profesorem za sebou rozsáhlou činnost. Ivan Finta působí jednak jako pedagog na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě, Fakultě filmové a televizní, jednak jako tvůrce v oboru filmový a televizní kameraman. Ivan Finta se autorsky jako kameraman podílel na mnoha filmových a televizních produkcích. Jeho filmografie je plná kvalitních uměleckých projektů, za které získal velké množství ocenění v oboru. To jasně ukazuje, že Ivan Finta je kameraman vysoce uměleckých projektů. Už jenom toto jej předurčuje k pedagogické činnosti na umělecké vysoké škole.

Rovněž velmi bohatá je dlouhodobá pedagogická činnost Ivana Finty (1998-2019), která mu umožnila získávat zkušenosti s výukou uměleckých předmětů, a předurčila jej úročit je ve své případné další profesorské dráze.

Úroveň rozšířeného vzdělání po absolutoriu oboru Filmová a televizní kamera na VŠMU (1995) obsahuje postgraduální studium s uděleným titulem Artis doctor s následnou osmiletou pedagogickou praxí a uzavřenou habilitací s udělením titulu Docent (2010). Tato praxe pokračuje až do současnosti (2019), kdy se Ivan Finta uchází o titul profesora.

Předmětem mojí oponentury je předložený soubor umělecké tvorby Ivana Finty. Jde o soubor kameramanské práce na uměleckých hraných filmech: Čerešňový chlapec – 2011, 110 min., režiséra Stano Párnického, dále Lásky na vlásku – 2014, 114 min., režisérky Mariany Čengel Solčanské a Zázračný nos – 2016, 103 min., režiséra Stano Párnického.

Film Čerešňový chlapec je drama o životě starého herce (Milan Kňažko), který trpí depresemi, které vyvolávají vzpomínky z dětství, kdy byl jako malý chlapec za 2. světové války svědkem zatčení svého otce. Rovněž zajímavý je příběh investigativní novinářky (Zuzana Kanócz), která se jako angažovaný lovec příběhů střetne s realitou při práci s tímto starým hercem. Po prvotních novinářských chybách založených na necitlivosti a zbrklosti dojde pomalu k objevu vlastní identity a nalézá svoji novou životní cestu.

Filmový obraz vykazuje vysokou uměleckou kvalitu. Práce s kamerou je citlivě dramaturgická, jak po světlotonální stránce, tak po stránce pohybové. Kameraman Ivan Finta řeší koncepčně světelné situace v reálných prostředích bytu, aukční síně, městských interiérů, automobilových interiérů, nemocnice a venkovské chalupy. Za citlivé řešení mohou označit rovněž práci s velikostmi záběrů v návaznosti na přesné pohyby kamery. Kamera vždy ve správný čas zdůrazňuje silné momenty hereckých výkonů. Ve filmu je mistrovsky vybudovaná světelná atmosféra civilních situací řešená s úsporností svícení, jak v bytových exteriérech, tak například při rozhovoru s ředitelkou výchovného dětského ústavu. Způsob svícení je aktivní při snímání detailů a velkých detailů, kde absence světla v očích či vysoký kontrast hlavního světla vůči doplňkovému vytváří dramatické napětí. V temných interiérech vesnické chalupy se rovněž cíleně pracuje s dramaturgií prostoru, která divákovi umožňuje imaginaci a napojení na představy a vzpomínky hlavních postav příběhu. To je pro styl filmu a celkové vyznění příběhu dramaturgicky nosné. Celkově jde tedy o dílo jednotně obrazově řešené, bez rušivých míst, kde kamera slouží látce scénáře se zjevnou tvůrčí pokorou.

Filmová pohádka Lásky na vlásku je příběh jednoho království, které ve vojenském sporu se sultánem z východní země hledá spojence. Starý a nemocný král (Tomáš Hanák) potřebuje provdat svého prince (Samuel Spišák) za neapolskou princeznu. Jejich svazek přinese království mocného spojence a ochrání království před vyhlášenou válkou. Problém ale je v tom, že mladý princ chce objevovat svět a nechce se ženit. Ve vesnici žije kovářův

syn Tomáš, který jako by princ z oka vypadl, jak je mu podobný. Dojde k domluvené výměně prince za kováře a na konci příběhu k jejich společnému vládnutí. Oba si vezmou za ženy dívky svého srdce.

Kameramanská práce Ivana Finty přesně kopíruje pohádkový žánr a vytváří ve stylu tříbodového světelného konceptu obrazy, které velmi dobře spojují atmosféry exteriérů s interiéry. Pohádkový trochu divadelní styl spojuje dobou středověkou atmosféru také pomocí postav z prostředí kočovných kejklířů. To vše je opět, jak je u Ivana Finty obvyklé, citlivě propojeno s monumentálními pohledy na okolní krajinu. Tyto prokomponované přírodní celky tvoří spolu s detaily postav účinnou vizuální dramatičnost, který dává filmu nenápadný obrazový náboj. Jde o kvalitní filmové dílo, které je výrazně a přitom citlivě obrazově řešené.

Celovečerní hraný film Zázračný nos je rovněž filmová pohádka o princezně (Kristína Kanátová), která našla svého ženicha z lásky. Jde o mladého čeledína Tomáše (Vladislav Plevčik), který je vyučeným potomkem bývalého královského voňavkáře. S pomocí princezny přestrojené za obyčejnou děvečku vyhrává spor o výrobu zázračné vůně a získává tím ruku princezny ze sousedního království.

Obraz je natočen ve stylu profesionální konvence s romantizujícími stylovými prvky. Světelné řešení odpovídá scénáři a přesně zapadá do nastaveného výtvarného stylu. Obrazové vyprávění je kultivované a hravé, vyjadřuje lehkost a současně odpovídá potřebám komerčního využití pro pohádkový televizní žánr. Za pozoruhodné považují hlavně exteriérové scény, které využívají slunečního světla se zvládnutou prací kontrastem a doplňkovým světlem (scéna na hradě s loupežníky, příjezdy prince na zámek, rozhovor Tomáše s princeznou Dianou na louce, závěrečné scény filmu). Exteriérové scény korespondují ve stylové čistotě s romantizujícím světem interiérové světelné konstrukce.

Film působí příjemně a práce kameramana Ivana Finty slouží žánru i stylu filmu v jednotné harmoničnosti.

Umělecké práce kameramana Ivana Finty hodnotím vysoko a domnívám se, že splňují přísná kritéria hodnocení pro jmenovací řízení profesorem filmového umění.

Závěrem lze konstatovat, že doc. Mgr.art. Ivana Finta, ArtD. splňuje jak požadavky umělecké praxe v oblasti filmového, televizního a fotografického obrazu, tak požadavky na dlouholetou a kvalitní pedagogickou praxi. Je členem Asociace slovenských kameramanů a Mezinárodní federace kameramanů IMAGO.

Na základě tohoto posudku doporučuji doc. Mgr.Art. Ivana Fintu, ArtD. ke jmenování profesorem ve studijním oboru 2.2.5. Filmové umění a multimédia. Souhlasím s návrhem udělit uchazeči titul profesor. Jedná se o osobnost s jednoznačně uznávaným kreditem v oblasti tvůrčí praxe, teorie i pedagogické činnosti.

V Praze 24. března 2019

prof. MgA. Marek Jícha

